

ΜΕΡΟΣ Α: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Σχολείο: Ειδικό Σχολείο Λεμεσού Α' Αποστόλου Λουκά	
Βαθμίδα: Δημοτική Εκπαίδευση / Ειδική Εκπαίδευση	
Δήμος/Επαρχία: Λεμεσού	
Ονοματεπώνυμο Διευθυντή/Διευθύντριας: Ανθίας Πασχάλη	
Τηλέφωνο σχολείου: 25 33 41 75	
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σχολείου: eid-ap-loukas-lem@schools.ac.cy	
Σύνολο μαθητών/μαθητριών: 138	Σύνολο εκπαιδευτικών: 81

1. Τρόπος συμμετοχής:

- ☒ Όλη η σχολική μονάδα
☐ Συγκεκριμένες τάξεις (αναφέρετε):
☐ Ομάδα μαθητών/μαθητριών

Υπεύθυνος/υπεύθυνη εκπαιδευτικός: Πρόδρομος Στυλιανού

Συνολικός αριθμός μαθητών/μαθητριών που θα συμμετέχουν: 138

Συνολικός αριθμός εκπαιδευτικών που θα συμμετέχουν: 30

2. Επισυνάψτε τον σύνδεσμο του φακέλου του σχολείου για το συνοδευτικό υλικό:

https://moecyprus-my.sharepoint.com/:f:/g/personal/pstylianou_te_schools_ac_cy/IgD9SrKl3OudSrS0EKMtQfl_ATsxTU9EXbDsSACaXAMukL8?e=jKjnPe

ΜΕΡΟΣ Β: ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ & ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Να σημειώσετε τι ισχύει για το σχολείο σας. Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από μία επιλογές.

1. Προσδιορισμός Προβλήματος

α. Ποιο είναι το βασικό πρόβλημα;

- ☒ Έλλειψη σκίασης
 - ☐ Υπερθέρμανση αυλής
 - ☐ Υπερθέρμανση σχολικών αιθουσών
 - ☒ Μειωμένη βιοποικιλότητα στη σχολική αυλή
 - ☒ Άλλο (Προσδιορίστε)
 - Εναλλακτικοί χώροι εκπαίδευσης σε εξωτερικό χώρο
 - Δημιουργία Πολυαισθητηριακού χώρου
-

β. Πού εντοπίζεται;

- ☐ Κεντρική αυλή
 - ☐ Χώρος διαλείμματος
 - ☐ Συγκεκριμένη Αίθουσα:
 - ☐ Είσοδος
 - ☒ Άλλο: Δίπλα από τις Αίθουσες Μουσικοθεραπείας
-

γ. Πότε εντοπίζεται κυρίως το πρόβλημα;

Ποιες περιόδους κατά τη διάρκεια της ημέρας:

Ποιους μήνες κατά το έτος: Καθ' όλη τη Διάρκεια του Έτους

Ώρες ημερήσιας έκθεσης στον ήλιο: Όλες τις ώρες

2. Τεκμηρίωση με Δεδομένα

α. Ποια δεδομένα συλλέχθηκαν;

(Δείγμα από τα δεδομένα αυτά να επισυναφθεί στον φάκελο με το υλικό του σχολείου, βλ. σημ. Α2).

- ☐ Μετρήσεις θερμοκρασίας αέρα
- ☐ Μετρήσεις θερμοκρασίας επιφανειών
- ☒ Καταγραφή σκίασης (παρατήρηση) (π.χ. με φωτογραφική τεκμηρίωση του χώρου σε διάφορες ώρες, με χαρτογράφηση προσανατολισμού)
- ☐ Ερωτηματολόγιο μαθητών/μαθητριών

β. Περιγράψτε με συντομία ποιο πρόβλημα εντοπίστηκε μέσα από την καταγραφή των δεδομένων (μέγιστο 80-100 λέξεις)

Μετά από φωτογραφική καταγραφή και επιτόπια παρατήρηση συγκεκριμένου χώρου του σχολείου, διαπιστώθηκε ότι το σημείο παρουσιάζει σημαντική έλλειψη σκίασης και δεν αξιοποιείται ουσιαστικά ως λειτουργικός ή παιδαγωγικός χώρος. Η απουσία σκιασμένου περιβάλλοντος περιορίζει τη δυνατότητα παραμονής και δραστηριοποίησης των μαθητών στον εξωτερικό χώρο, ιδιαίτερα κατά τις θερμές περιόδους. Παράλληλα, ο χώρος παραμένει ανεκμετάλλευτος, χωρίς να προσφέρει ευκαιρίες για βιωματική μάθηση, περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση ή δημιουργική σύνδεση των μαθητών με το φυσικό περιβάλλον του σχολείου.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΛΥΣΗ

1. Επιλογή Περιοχής για παρέμβαση

Να σημειώσετε τι ισχύει για το σχολείο σας. Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από μία επιλογές.

α. Με ποια κριτήρια επιλέχθηκε η περιοχή;

- ☐ Υψηλή χρήση από μαθητές/μαθήτριες
- ☒ Υψηλή θερμική επιβάρυνση
- ☒ Έλλειψη σκίασης
- ☒ Δυνατότητα πραγματοποίησης παρέμβασης
- ☒ Παιδαγωγική αξιοποίηση του χώρου
- ☒ Προσβασιμότητα
- ☒ Ύπαρξη παροχής νερού για πότισμα
- ☐ Άλλο

β. Συνοπτική περιγραφή της επιλεγμένης περιοχής

(αναφορά σε πιθανές υπόγειες υπηρεσίες, ύπαρξη κατάλληλου νερού άρδευσης , υφιστάμενης διάτρησης, υφιστάμενου αρδευτικού συστήματος, ποσοστό επιφάνειας καλυμμένης με τσιμέντο, χαλίκια, πλάκες πεζοδρομίου, χώμα, υφιστάμενες φυτεύσεις)

Ο προτεινόμενος χώρος έχει διαστάσεις περίπου 14,5 x 10,5 μέτρα και βρίσκεται εντός του σχολικού χώρου. Στην παρούσα φάση η επιφάνειά του καλύπτεται με χαλίκια, ενώ δεν υπάρχουν υπόγειες υπηρεσίες που να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την αξιοποίησή του. Υπάρχουν άγρια χόρτα αυτή τη στιγμή τα οποία θα πρέπει να καθαριστούν καθώς και 3 μικρά δεντράκια τα οποία θα μεταφυτευθούν σε άλλα σημεία . Στο σημείο υπάρχουν επίσης σωλήνες ύδρευσης, οι οποίοι θα αξιοποιηθούν κατάλληλα από τον κηπουρό για τις ανάγκες άρδευσης των φυτεύσεων.

γ. Υποχρεωτικά Τεκμήρια που πρέπει να επισυναφθούν

- A. Βίντεο παρουσίασης χώρου από όλες τις οπτικές γωνίες για ολοκληρωμένη εικόνα
- B. Κάτοψη με προσανατολισμό (π.χ. χάρτης από google map)
- Γ. Φωτογραφίες του χώρου σε διαφορετικές ώρες της ημέρας (π.χ. 7:30, κατά τις ώρες των διαλειμμάτων, 13:30, 15:00). Αν είναι εφικτό, παρακαλούμε να συμπεριληφθούν και φωτογραφίες από απογευματινές ώρες.
- Δ. Γραπτή συναίνεση οικείας σχολικής εφορείας για παρέμβαση στην συγκεκριμένη περιοχή.

ΜΕΡΟΣ Δ: Παρουσίαση της πρότασης

1. Σχεδιαστική Προσέγγιση

α. Μορφή παρέμβασης

- ☐ Δασύλλιο/Αλσύλλιο
- ☒ Στοχευμένες φυτεύσεις για σκίαση (αύλειου χώρου ή κτηριακών υποδομών)
- ☐ Αναρριχητικά σε στραταρκιές (υποδομές χαμηλού κόστους) για δημιουργία σκίασης ή σε καφασωτά για μόνωση τοίχων
- ☒ Άλλο. Διευκρινίστε: **Βοτανικός Αισθητηριακός Κήπος**

β. Αποτύπωση χώρου με τοπιοτέχνηση

Επισυνάψτε το σχέδιο τοπιοτέχνησης (σημείο Α2) που έχει ετοιμαστεί για τον χώρο (κάτοψη, παρέμβαση σε φωτογραφία, μακέτα κ.λπ.). Το σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει υπόμνημα με τα στοιχεία που θα προστεθούν στον υπό ανάπτυξη χώρο. Η αποτύπωση πρέπει να είναι αναλυτική και να αποσαφηνίζει το είδος της παρέμβασης.

γ. Σύντομη περιγραφή της παρέμβασης (80-100 λέξεις):

Η προτεινόμενη παρέμβαση αφορά τη μετατροπή του υφιστάμενου χώρου σε βοτανικό και αισθητηριακό κήπο, με παράλληλη δημιουργία υπαίθριου χώρου μάθησης και ευεξίας. Η υπάρχουσα επιφάνεια με χαλίκια θα φύγει, ώστε να διαμορφωθούν λειτουργικοί διάδρομοι για προσβασιμότητα, χώροι πρασίνου, δημιουργία & τοποθέτηση ξύλινου στεγάστρου και περιμετρικού ξύλινου φράκτη για την ασφάλεια των μαθητών. Θα προστεθεί κατάλληλο χώμα για δεντροφύτευση και φύτευση βοτάνων, ενώ θα αξιοποιηθούν οι υφιστάμενες σωλήνες ύδρευσης για άρδευση. Στον χώρο θα τοποθετηθούν παγκάκια, τραπέζι και μουσικά όργανα εξωτερικού χώρου (που είναι μοναδικά στην Κύπρο), ενισχύοντας τη βιωματική μάθηση και τη χαλάρωση (Το στεγάστρο, ο φράκτης και τα παγκάκια θα κατασκευαστούν στο σχολείο από τους ξυλουργούς μας μαζί με την βοήθεια μαθητών. Τα μουσικά όργανα αγοράστηκαν από το σχολείο και θα τα τοποθετήσουμε μόνιμα στον κήπο).

δ. Μετρήσιμα στοιχεία παρέμβασης

Συνολική έκταση παρέμβασης: **152 τ.μ.**

Αριθμός νέων δέντρων: **9**

Αριθμός θάμνων/εποχιακών: **70**

ε. Κριτήρια επιλογής φυτών

- Σημειώστε τον βαθμό στον οποίο λήφθηκαν υπόψη τα παρακάτω κριτήρια.

Κριτήριο	Ναι	Μερικώς	Όχι
Τοπικά/ιθαγενή είδη	☐	☒	☐
Ανθεκτικότητα σε ξηρασία	☒	☐	☐
Χαμηλές ανάγκες άρδευσης	☒	☐	☐
Παροχή σκίασης	☒	☐	☐
Ανθεκτικότητα σε αλατότητα	☐	☐	☒
Απαιτήσεις συντήρησης	☒	☐	☐
Συμπεριφορά ριζικού συστήματος	☒	☐	☐
Ταχύτητα ανάπτυξης	☒	☐	☐
Ασφάλεια μαθητών/μαθητριών	☒	☐	☐

- Σύντομη αναφορά στα είδη των φυτών που έχουν επιλεγεί (60-100 λέξεις)

Για τον βοτανικό κήπο έχουν επιλεγεί αρωματικά και ανθεκτικά φυτά, όπως θυμάρι, λεβάντα, ρίγανη, δεντρολίβανο, βασιλικός, δυόσμος και μέντα, τα οποία είναι κατάλληλα για το κλίμα της Κύπρου. Τα φυτά αυτά προσφέρουν πλούσια αισθητηριακά ερεθίσματα μέσα από τα αρώματα, τα χρώματα και την υφή τους, ενισχύοντας τη βιωματική μάθηση των μαθητών. Παράλληλα, μέσα από τη δημιουργία του κήπου θα επαναλειτουργήσει το πρόγραμμα «**Βότανα και Αρώματα**», το οποίο εφαρμοζόταν και στο παλιό σχολείο. Στο πλαίσιο του προγράμματος, οι μαθητές θα συμμετέχουν στη φροντίδα, συλλογή και συσκευασία των βοτάνων, τα οποία θα μπορούν να αξιοποιούνται σε δράσεις και δραστηριότητες του σχολείου.

στ. Άρδευση - Αποτελεσματική χρήση νερού

Οδηγίες: Η άρδευση θα γίνεται με βελτιωμένα συστήματα άρδευσης (εγκατάσταση αυτόματου συστήματος άρδευσης/σταγόνες) νωρίς το πρωί ή αργά το απόγευμα ή το βράδυ για ελαχιστοποίηση της εξάτμισης.

Συστήνεται η ανάλυση του νερού της διατήρησης πριν την επιλογή των φυτών.

2. Φορείς Συνεργασίας

Επιλέξτε τους φορείς συνεργασίας που θα συμμετέχουν στην υλοποίηση του προγράμματός σας (διαδικασία επιλογής και σχεδιασμού του χώρου, διαμόρφωση χώρου, φυτεύσεις, φροντίδα φυτών κ.λπ.), σημειώνοντας «ν» στην 1η στήλη. Περιγράψτε τον ρόλο και τη συμβολή κάθε φορέα.

	Φορείς συνεργασίας	Ρόλος και συμβολή τους
✓	Γονείς	Μπορούν να συμβάλουν υποστηρικτικά στη διαδικασία υλοποίησης, προσφέροντας εθελοντική βοήθεια σε δράσεις καθαρισμού, φύτευσης. Παράλληλα, η εμπλοκή τους ενισχύει τη σύνδεση σχολείου-οικογένειας και καλλιεργεί κοινή περιβαλλοντική συνείδηση.
✓	Σύνδεσμος γονέων	Μπορεί να στηρίξει οργανωτικά και πρακτικά την προσπάθεια, συμβάλλοντας στην εξεύρεση πόρων, υλικών ή χορηγιών. Επίσης, μπορεί να βοηθήσει στον συντονισμό εθελοντικών δράσεων με τη συμμετοχή γονέων και μελών της σχολικής κοινότητας.
	Σχολική Εφορεία	
✓	Ακαδημαϊκά ιδρύματα	Μπορούν να προσφέρουν επιστημονική καθοδήγηση στον σχεδιασμό του χώρου, στη βιωματική αξιοποίησή του από τους μαθητές και στη σύνδεση της παρέμβασης με την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την ειδική αγωγή και την υπαίθρια μάθηση.
	Τοπική Αυτοδιοίκηση	
✓	Επαγγελματίες	Κηπουρός, γεωπόνος, τεχνίτης ή κατασκευαστής μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στη σωστή διαμόρφωση του χώρου, στην επιλογή κατάλληλων φυτών και βοτάνων, στην αξιοποίηση των υφιστάμενων σωλήνων ύδρευσης και στη διασφάλιση ότι ο χώρος θα είναι ασφαλής, λειτουργικός και προσβάσιμος.
✓	Περιβαλλοντικές Οργανώσεις και ΜΚΟ	Μπορούν να προσφέρουν εκπαιδευτική και συμβουλευτική υποστήριξη σχετικά με τη δημιουργία βοτανικού και αισθητηριακού κήπου, τη φροντίδα φυτών, την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και τη βιωματική μάθηση των μαθητών.
✓	Τοπικές επιχειρήσεις	Μπορούν να στηρίξουν την προσπάθεια μέσω χορηγιών ή προσφοράς υλικών, όπως φυτά, χώμα, παγκάκια, εργαλεία, υλικά διαμόρφωσης ή εξοπλισμό για τον χώρο. Η συμβολή τους θα ενισχύσει την κοινωνική διάσταση της παρέμβασης.
	Μέλη τοπικής κοινότητας	
✓	Δημόσιες Υπηρεσίες	Μπορούν να παρέχουν καθοδήγηση, εγκρίσεις ή τεχνική υποστήριξη, όπου χρειάζεται, ιδιαίτερα σε θέματα ασφάλειας, προσβασιμότητας, περιβαλλοντικής

		διαχείρισης και αξιοποίησης του σχολικού χώρου.
✓	MME	Μπορούν να συμβάλουν στην προβολή της δράσης μετά την υλοποίησή της, αναδεικνύοντας την προσπάθεια του σχολείου, την περιβαλλοντική διάσταση του έργου και την αξία της δημιουργίας ενός προσβάσιμου υπαίθριου χώρου μάθησης.
	Άλλο	

ΜΕΡΟΣ Ε: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

Παρουσιάστε με συντομία τον τρόπο με τον οποίο έχουν εμπλακεί οι μαθητές/μαθήτριες στην όλη διαδικασία (διερεύνηση, επιλογή χώρου, επιλογή φυτών, παρουσίαση, σχεδιασμός λύσης, αρ. μαθητών/μαθητριών που συμμετείχαν) επισυνάπτοντας σχετικά τεκμήρια (σημείο Α2).

Στάδιο	Ρόλος και συμβολή τους
Διερεύνηση	Οι μαθητές/μαθήτριες συμμετείχαν στη διερεύνηση μέσα από οργανωμένες επισκέψεις και παρατήρηση του σχολικού χώρου, με τη στήριξη των εκπαιδευτικών και του ειδικού προσωπικού. Μέσα από φωτογραφική καταγραφή, απλές ερωτήσεις, οπτικό υλικό και βιωματική παρατήρηση, εντοπίστηκε ότι ο χώρος δεν προσφέρει σκίαση, πράσινο ή ευκαιρίες για ξεκούραση και δραστηριότητες στη φύση.
Συλλογή δεδομένων	Στο πλαίσιο της διερεύνησης και συλλογής δεδομένων, οι μαθητές/μαθήτριες συμμετείχαν με βιωματικό τρόπο, φωτογραφίζοντας τον προτεινόμενο χώρο σε διαφορετικές ώρες της ημέρας, με την καθοδήγηση των εκπαιδευτικών και του ειδικού προσωπικού. Μέσα από τη διαδικασία αυτή παρατήρησαν τις συνθήκες του χώρου, την έκθεση στον ήλιο, την απουσία σκίασης και τη γενικότερη εικόνα της υφιστάμενης επιφάνειας. Οι φωτογραφίες αξιοποιήθηκαν ως τεκμήρια για την αναγνώριση του προβλήματος και την τεκμηρίωση της ανάγκης δημιουργίας ενός λειτουργικού, σκιασμένου και παιδαγωγικά αξιοποιήσιμου χώρου πρασίνου.
Σχεδιασμός	Ο σχεδιασμός της λύσης βασίστηκε στις ανάγκες των μαθητών/μαθητριών για σκίαση, ασφάλεια, προσβασιμότητα, αισθητηριακή εμπειρία, χαλάρωση και βιωματική μάθηση. Οι μαθητές συμμετείχαν μέσα από παρατήρηση του χώρου, φωτογραφίες, συζήτηση και επιλογές μεταξύ απλών προτάσεων, ώστε η τελική παρέμβαση να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και δυνατότητές τους.

Υλοποίηση	Κατά την υλοποίηση της παρέμβασης, οι μαθητές/μαθήτριες θα συμμετέχουν ενεργά, με την κατάλληλη καθοδήγηση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών, του ειδικού προσωπικού και των επαγγελματιών που θα εμπλακούν. Ανάλογα με τις δυνατότητές τους, θα βοηθήσουν στο φύτεμα βοτάνων, φυτών και δέντρων, στη μεταφορά μικρών υλικών, στο πότισμα και στην τοποθέτηση πινακίδων ή άλλων απλών στοιχείων στον χώρο. Η συμμετοχή τους θα έχει βιωματικό και παιδαγωγικό χαρακτήρα, ενισχύοντας την υπευθυνότητα, τη συνεργασία, την αισθητηριακή εμπειρία και τη σύνδεσή τους με το φυσικό περιβάλλον.
Παρακολούθηση και Συντήρηση	Οι μαθητές θα συμμετέχουν στο πότισμα των φυτών, στην παρατήρηση της ανάπτυξής τους, στην απομάκρυνση ξερών φύλλων και στη διατήρηση της καθαριότητας του χώρου. Η διαδικασία αυτή θα αξιοποιείται παιδαγωγικά, ενισχύοντας την υπευθυνότητα, τη συνεργασία, τη φροντίδα του περιβάλλοντος και τη μακροχρόνια σύνδεση των μαθητών με τον βοτανικό και αισθητηριακό κήπο.

ΜΕΡΟΣ Στ: ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Αναφέρετε μαθησιακές δραστηριότητες από διάφορα γνωστικά αντικείμενα του Αναλυτικού Προγράμματος οι οποίες θα εφαρμοστούν κατά τη διάρκεια σχεδιασμού, υλοποίησης και συντήρησης του προγράμματος.

Ο προτεινόμενος χώρος θα αξιοποιηθεί διαθεματικά, συνδέοντας γνωστικά αντικείμενα του Αναλυτικού Προγράμματος με θεραπευτικές και υποστηρικτικές παρεμβάσεις που εφαρμόζονται στο σχολείο, όπως μουσικοθεραπεία, φυσιοθεραπεία, λογοθεραπεία και ειδική εκπαίδευση. Μέσα από τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη συντήρηση του κήπου, οι μαθητές θα εμπλακούν σε βιωματικές δραστηριότητες που ενισχύουν τη μάθηση, την επικοινωνία, την κινητικότητα, την αισθητηριακή επεξεργασία, τη συνεργασία και την ευεξία.

Γνωστικό αντικείμενο	Μαθησιακές δραστηριότητες
Μουσικοθεραπεία	Αξιοποίηση των μουσικών οργάνων εξωτερικού χώρου για βιωματικές δραστηριότητες ακρόασης, ρυθμού, αυτοέκφρασης, επικοινωνίας και χαλάρωσης. Ο χώρος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για ομαδικές μουσικοθεραπευτικές παρεμβάσεις, ενισχύοντας τη συναισθηματική έκφραση, την κοινωνική αλληλεπίδραση και την ευεξία των μαθητών.
Ειδική Εκπαίδευση	Εξερεύνηση του χώρου μέσω των αισθήσεων: όσφρηση βοτάνων, αφή φύλλων και φυσικών υλικών, ακρόαση ήχων από το περιβάλλον και τα μουσικά όργανα, παρατήρηση χρωμάτων και αλλαγών στη φύση. Οι δραστηριότητες προσαρμόζονται στις ανάγκες και δυνατότητες κάθε μαθητή.
Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή	Ομαδική φύτευση, συνεργασία για τη φροντίδα του κήπου, ανάληψη μικρών ευθυνών, αναμονή σειράς, σεβασμός στον κοινό χώρο και ανάπτυξη θετικών σχέσεων μεταξύ μαθητών και προσωπικού.
Αγωγή Υγείας / Ευεξία	Χρήση του κήπου ως χώρου χαλάρωσης, ηρεμίας και αποφόρτισης. Οι μαθητές μπορούν να συμμετέχουν σε απλές ασκήσεις αναπνοής, παρατήρησης της φύσης και ήρεμης δραστηριότητας, ενισχύοντας την ψυχική και σωματική τους ευεξία.

Γλώσσα / Επικοινωνία	Περιγραφή του κήπου, ονομασία φυτών και βοτάνων, δημιουργία απλών προτάσεων, λεξιλογικές δραστηριότητες, αφήγηση εμπειριών από τη φύτευση και χρήση συμβόλων, εικόνων ή καρτών επικοινωνίας για μαθητές με δυσκολίες λόγου.
Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	Οι μαθητές συμμετέχουν στην παρατήρηση του χώρου, στη γνωριμία με τα φυτά, τα δέντρα και τα βότανα, καθώς και στη συζήτηση για τη σημασία του πρασίνου, της σκίασης, της φροντίδας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης.
Φυσικές Επιστήμες	Παρατήρηση της ανάπτυξης των φυτών, αναγνώριση των αναγκών τους σε νερό, ήλιο και χώμα, κατανόηση του κύκλου ζωής των φυτών και σύνδεση με έννοιες όπως η φωτοσύνθεση, η βλάστηση και η εποχικότητα.
Μαθηματικά	Μέτρηση του χώρου, σύγκριση μεγεθών, καταμέτρηση φυτών, ταξινόμηση βοτάνων, αναγνώριση σχημάτων στους διαδρόμους και στις κατασκευές, καθώς και απλές δραστηριότητες προσανατολισμού στον χώρο.
Τέχνη	Δημιουργία πινακίδων για τα φυτά και τα βότανα, ζωγραφική εμπνευσμένη από τον κήπο, κατασκευές με φυσικά υλικά και αισθητική διακόσμηση του χώρου με έργα των μαθητών.
Φυσιοθεραπεία	Χρήση των διαδρόμων και του εξωτερικού χώρου για δραστηριότητες κινητικότητας, ισορροπίας, βάδισης, προσανατολισμού και λειτουργικής μετακίνησης. Ο χώρος μπορεί να υποστηρίξει ασκήσεις φυσιοθεραπείας σε φυσικό περιβάλλον, με έμφαση στην προσβασιμότητα και την ασφαλή κίνηση.
Αισθητηριακή Ολοκλήρωση	Χρήση του κήπου ως χώρος δομημένης αισθητηριακής διέγερσης και ολοκλήρωσης. Μέσα από την αφή διαφορετικών υφών, τα αρώματα των φυτών, τα οπτικά και ακουστικά ερεθίσματα οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να εξερευνήσουν και να επεξεργαστούν αισθητηριακές πληροφορίες με ασφαλή και δομημένο τρόπο. Παράλληλα, οι δραστηριότητες κήπου (φύτευση, πότισμα) θα υποστηρίζουν την κινητική ανάπτυξη και την ιδιοδεκτική επεξεργασία, ενώ ο χώρος στο σύνολό του θα λειτουργεί ως περιβάλλον αυτορρύθμισης, συμβάλλοντας στη μείωση του άγχους και στην ανάπτυξη της συναισθηματικής ισορροπίας των μαθητών.

ΜΕΡΟΣ Ζ: ΠΛΑΝΟ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

Το πλάνο συντήρησης του πράσινου σημείου αποσκοπεί στο να διασφαλίσει ότι το κάθε σχολείο θα καταρτίσει οργανωμένα και μέσα από παιδαγωγικές διαδικασίες ένα πρόγραμμα δραστηριοτήτων για τη συντήρηση, την προστασία και τη διατήρηση του χώρου πρασίνου μακροπρόθεσμα. Το πλάνο συντήρησης θα πρέπει να καλύπτει τόσο τη φροντίδα, προστασία και διατήρηση του πράσινου χώρου κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του σχολείου, όσο και κατά τις περιόδους, όπου το σχολείο είναι κλειστό (γιορτές Χριστουγέννων, Πάσχα, Θερινές διακοπές). Το πλάνο συντήρησης αναμένεται να είναι προϊόν συλλογικής διαδικασίας, συλλογικών αποφάσεων και δέσμευσης όλων των εμπλεκομένων φορέων. Περιγράψτε τις ενέργειες στις οποίες θα προβείτε και σημειώστε τους ομάδες (μαθητές/μαθήτριες, εκπαιδευτικοί, φορείς συνεργασίας) που θα εμπλακούν.

Περίοδος λειτουργίας σχολείου

Δραστηριότητες συντήρησης		Υπεύθυνη ομάδα	Συχνότητα	Σημειώσεις
1.	Έλεγχος Ποτίσματος	01-22 Εκ περιτροπής	2-3 φορές την εβδομάδα ή ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες	Η δραστηριότητα θα αξιοποιείται παιδαγωγικά, ενισχύοντας την υπευθυνότητα και τη σύνδεση των μαθητών με το φυσικό περιβάλλον.
2.	Καθαριότητα του χώρου από φύλλα, σκουπίδια ή άλλα υλικά	Εκπαιδευτικοί, βοηθητικό προσωπικό, μαθητές όπου είναι εφικτό	Εβδομαδιαία	Θα γίνεται με ασφάλεια και πάντα με επίβλεψη, ώστε ο χώρος να παραμένει λειτουργικός και προσβάσιμος.
3.	Φροντίδα βοτάνων και απομάκρυνση ξερών φύλλων	Μαθητές/μαθήτριες, εκπαιδευτικοί, κηπουρός	Ανά Εβδομάδα	Η δραστηριότητα θα συνδεθεί με μαθήματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και αισθητηριακές δραστηριότητες
4.	Έλεγχος αρδευτικού συστήματος / σωλήνων ύδρευσης	Κηπουρός, Εκπαιδευτικοί	Μηνιαία	Θα διασφαλίζεται η σωστή λειτουργία της άρδευσης και η αποφυγή διαρροών ή σπατάλης νερού.
5.				

Περίοδος διακοπών

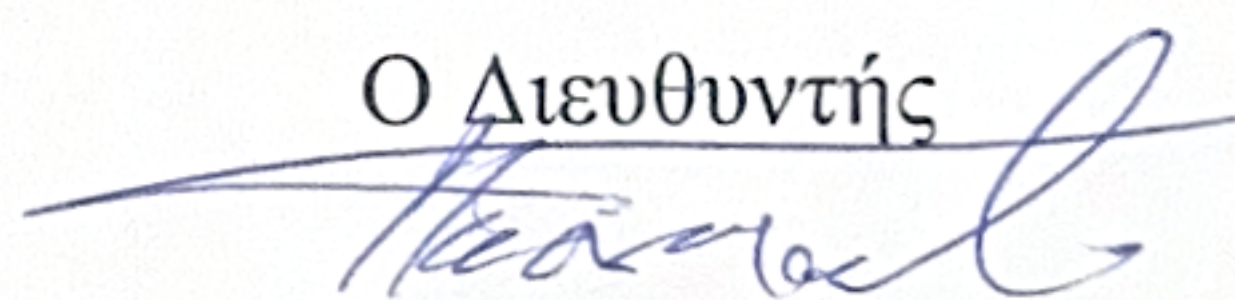
Δραστηριότητες συντήρησης		Υπεύθυνη ομάδα	Συχνότητα	Σημειώσεις
1.	Καθαριότητα και βασική φροντίδα του χώρου	Βοηθητικό προσωπικό, Θερινό Πρόγραμμα	Ανά εβδομάδα	Θα απομακρύνονται φύλλα, σκουπίδια ή υλικά που μπορεί να επηρεάσουν την ασφάλεια και την εικόνα του χώρου.
2.	Έλεγχος αρδευτικού συστήματος	Βοηθητικό προσωπικό, Θερινό Πρόγραμμα	Ανά εβδομάδα	Θα ελέγχεται η σωστή λειτουργία των σωλήνων ύδρευσης και η επάρκεια νερού για τα φυτά.
3.	Πότισμα φυτών, δέντρων και βοτάνων	Βοηθητικό προσωπικό, Θερινό Πρόγραμμα	Ανά εβδομάδα	Έλεγχος αυτόματου μηχανισμού ποτίσματος.
4.	Γενικός έλεγχος	Κηπουρός	Μηνιαία	
5.				

Συναίνεση Διεύθυνσης

Δεδομένου ότι το Σχολείο δεν υπάγεται σε Σχολική Εφορεία, αλλά στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, η συναίνεση για την προτεινόμενη παρέμβαση δίνεται σε πρώτο χρόνο από τη Διεύθυνση του Σχολείου. Σε κάθε περίπτωση η πρόταση στο σύνολό της θα υποβληθεί προς τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υ.ΠΑ.Ν για τις απόψεις τους.

Η Διεύθυνση συναινεί στην αξιοποίηση του συγκεκριμένου χώρου για τη δημιουργία βοτανικού/αισθητηριακού κήπου και υπαίθριου χώρου μάθησης. Εξ όσων είμαι σε θέση να γνωρίζω και με αυτοψία στον χώρο δεν υπάρχουν υπόγειες υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις που ενδέχεται να επηρεαστούν ή να υποστούν ζημιά κατά τη διάρκεια των εργασιών. Η παρέμβαση κρίνεται κατάλληλη, ασφαλής και παιδαγωγικά ωφέλιμη για τη σχολική κοινότητα.

Ο Διευθυντής



Ανθίας Πασχάλη